

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBOKWANE/HLAKOLA 2014

MEPUTSO: 100

NAKO: 2½ diiri

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO tše THARO, e lego ya A, ya B le ya C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(50)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(30)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)

2. Araba potšišo e TEE karolong ye NNGWE le ye NNGWE.
3. Araba ka Sepedi.
4. Thoma karolo ye NNGWE le ye NNGWE letlakaleng le LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o badišiše le go dira palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga sengwalwa se SENGWE le se SENGWE.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetše ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:
KAROLO YA A:	Ditaodišo	(metsotso ye 80)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(metsotso ye 40)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(metsotso ye 30)
8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
9. Efa karolo ye NNGWE le ye NNGWE hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha e TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu ao a sa fetego a 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse.

1.1 Dimakatšo ...! [50]

1.2 Polelo ya gagwe, ya fetola bophelo bja ka.

Ngwala taodišo yeo lefoko le le tšwelelago mathomong, gare goba mafelelong a yona. [50]

1.3 Ge ke re phaphara, ka hwetša e le toro fela. [50]

1.4 Bafsa ba swanetše go ikgethela ditumelo.

Ngwala taodišo yeo o dumelelanago goba o gananago le kgopolo ye. [50]

1.5 La fihla letšatši la go kgaola ngwaga. [50]

1.6 Theknolotši e laola maphelo a bafsa. Dumela goba o ganetše. [50]

1.7 Lebeledišiša diswantšho tše tša ka tlase. Kgetha se TEE gomme o ngwale taodišo ka sona.

1.7.1

[E tšwa go: Inthanete]

[50]

1.7.2

[E tšwa go: Inthanete]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo e TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu ao a sa fetego a 150. Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Ngwalela mogwera wa gago lengwalo o mo homotše morago ga go hlokofalelwa ke motswadi.

[30]**2.2 POLELO YA SEMMUŠO**

Bjalo ka morutwana wa marematlou, o kgopetšwe go fa polelo ya kamogelo le tlhohleletšo moletlwaneng wo o beakanyeditšwego barutwana ba kreiti ya 8. Ngwala polelo yeo.

[30]**2.3 ATHIKHELE YA KURANTA**

O mmegi wa ditaba kuranteng ya 'Maatlakgogedi'. Ngwala athikhele ka kotsi ya sefatanaga yeo e hlagilego motseng wa geno.

[30]**2.4 MEMORANTAMO**

Go na le barutiši bao ba gogago maoto go ya dithutwaneng tša bona. Ngwalela hlogo ya sekolo memorantamo o ngongorege ka tšhalelanthago yeo.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo e TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu ao a sa fetego a 100. Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse.

3.1 DITAELO

Makgolo wa gago o gola mphiwafela ka karata ya pankka. Ngwala ditaelo tše 7 tše o a swanetšego go di latela ge a ntšha tšhelete pankeng.

[20]**3.2 POSKARATA**

Motswalago o a nyala. Thala poskarata yeo o laletšago batho lenyalo leo rading ya setšhaba.

[20]**3.3 KARATA YA TALETŠO**

Ngwala karata ya taletšo yeo o tlogo e romela mogwera wa gago go mo mema moletlong wa kolobetšo ya moratho wa gago.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C:****20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**